שחל חיפש, חיפש ומצא

בסוד שיח

מאת שאול שיף

עוד טרם יבשו טללי הבוסר ביום שלישי האחרון, וכבר הודרזה סיעת הליכוד לפרסם הודעה הקוראת לפסל את יעקב טרנר מכהונתו כמפכ"ל, בשל המגעים הפוליטיים שקיים עם מזכ"ל מפלגת העבודה בוועדת הבנסת לביקורת המדינה גינו ח"כ עזי לנדאו וי"ר הוועדה, דן תיכון, את פגישת זוהיל – טרנר והחליטו על אתר לזמן את שר המשטרה ואת המפכ"ל לוועדה, כדי להשיב לשאלות ה"חוקרים". מחובתה של אופוזיציה לגנות, לבקר ולחפש את "הבטן הרכה" בגוף המפלגה השלטת, ובכל זאת כאשר גבר צעק "גנב" על זולתו, מעורר הדבר צחוק וגיחוך אצל יודעי־דבר. מפכ"ל המשטרה, ברוב הגינותו, נמנע מלפרסם, כאשר פרסמו כלי התקשורת את תגובת הליכוד, את דבר פגישתו עם אישיות בכירה בליכוד, שבתוכה אף היא אפשרות לשבצו כמועמד מטעמה לראש רשות מקומית, כאשר יבשיל הזמן לכך. אותה אישיות אינה פעילה עוד בליכוד והשתלבה בעולם העסקים. כוונתי למי שנחשב ליורשו האפשרי של יצחק שמיר במשך תקופה מושכת, שר החוץ והבטחון לשעבר, משה ("מישה") ארנס. מסתבר, כי ארנס שלא כחבריו היום בליכוד, לא ראה כל פסול, בכך שהוא מזמין את יעקב טרנר תוך כדי שירותו במשטרה ומציע לו הצעות פוליטיות. באותה פגישה דחה מפכ"ל המשטרה את ההצעה מכל וכל והסביר, כי הוא מחויב למדים וכי הוא רואה את תפקידו במשטרה לפני כל הצעה אחרת. אין ספק כי יעקב טרנר יכול היה לעשות שימוש "סקנדל" מהפגישה הזאת עם משה ארנס, אלא שבכל זאת על פגישה בארבע־עיניים בין בני־אדם מהיישוב, אין מדליפים ואין עושים "מסחר".

הפרשה האחרונה יכולה הייתה להסתיים כמו קודמתה אלמלא העובדה הפשוטה ששר המשטרה, משה שחל, "חיפש" את מפכ"ל המשטרה כבר מזה הראשון בו נכנס למשרד המשטרה. מי שמכיר את משה שחל יודע, כי גם ללא התואר עורך־דין, יש לו את הסגולות הרצויות ואת האינטליגנציה לעמוד על זיכן הבנסת ולהסביר במאה ואחד נימוקים מדוע מה שעשה יעקב טרנר נעשה כדין על פי התקש"ר ורוח החוק. לכתבים הפרלמנטריים הייתה יותר מהזדמנות אחת לראות כיצד הוא מחלץ את מפלגתו מסיבוכים קשים יותר מאשר הפגישה שיום ח"כ נסים זוהיל עם המפכ"ל. מקודביו של השר שחל היו משוכנעים, כי סכנ המניונים בצמרת המשטרה, יביא גם לחילופין בכס המפכ"ל, אלא ששר המשטרה הרגיש לביקורת ציבורית, חיפש את האירוע שלא יהיה בו כדי לקשר בין "פרשת דרעי" לבין "פרשת טרנר". לא באורח מקרי הזמין ראש הממשלה, יצחק רבין, את משה שחל לייעץ לו, כאשר היועץ המשפטי למשלה, מר יוסף חריש, יידע אותו בעניין שר הפנים, אריה דרעי. מר רבין יעדיף את משה שחל על־פני שר המשפטים, דוד ליבאי (שלא סלח על כך עד היום הזה) למרות שגם הוא עורך־דין ותחום התמחותו הוא פלילים בעוד משה שחל מיעט מאד לעסוק בנושאים אלו, משום שידע, כי משה שחל משותר מ"עכבות אקדמאיות" וימצא את הפתרון שישאיר את כולם שלמים.

אם שר המשטרה היה שותר טובתו של יעקב טרנר, הרי בעת שמפכ"ל המשטרה בא ליידע אותו על הפגישה הצפויה עם נסים זוהילי, יכול היה להורות לו להתנתק מכל שיג ושיח פוליטי ובכך לחסל את הפרשה בעודה באיבה. אלא שהוא "הריח" את המקרה הנוח שהגיע לידיו, כדי לסלק את המפכ"ל על רקע ענייני שהציבור וראי יצדיק אותו. משה שחל "הדרים" את המפכ"ל וכך השיג את יעדו. ולא הייתי מסיק מהתערבותו של ראש הממשלה, שעמד על סיום התפקיד בערב ראש השנה, כי אין הוא מברך על מעשהו של שר המשטרה. יש יותר מאינדיקציה אחת בי מר רבין היה מעוניין בחילופין בצמרת המשטרה. בכל מקרה, מפכ"ל המשטרה, לאחר שהכיר את יודיו במפלגת העבודה, אינו מתכוון להציג את מועמדותו לשום ראשות עיר, מה גם שהעריים החשובות תפוסות כבר. בעיצומו של סיפור הפגישה טרנר־זוהילי הודיעו רוברט בי"ס כי הם מתחייבים לתמוך בו בעיריית תל־אביב, אם המועמד של הליכוד יהיה רוני מילוא. בתיאטרון האבסורד ששמו פוליטיקה – הכול אפשרי.

ח"כ דב שילנסקי

ו"הסקנר" שחשף את שיחת חריש־דרעי

עתון "הארץ" ריווח בשבוע שעבר בעמודו הראשון על הפתק ששלח היועץ המשפטי לממשלה, מר יוסף חריש, לשר הפנים, אריה דרעי, במהלך ישיבת הממשלה. על־פי הפרסום, שלא הוכחש, הבהיר מר חריש בפתק, כי אין בכוונתו לתבוע את השעייתו של סגן השר, רפאל פנחסי, מהמשרד לענייני רתות בעקבות הבקשה להסרת חסינותו. כאשר קרא היועץ המשפטי את הידיעה בעתון, נדהם כיצד זו רלפה לעתון ומיהר לחפש את שר הפנים, כדי להביע את מורת־רוחו על כך שפתק אישי ששלח מצא דרכו לכותרות. מר חריש שכח כנראה ששיחות פלאפון פרטיות לחובבי האזנה ב"סקנר", ומסתבר שבירושלים ישנם לא מעטים שהמכשיר מצוי בכליהם; זאת מהם "עלה" על השיחה הזאת ומיהר לדווח ב"מקווה" על תוכנה.

הפרשן המשפטי, משה הנגבי שהסתייגותו מהיועץ המשפטי למשלה היא מן המפורסמות ניצל את הידיעה ב"הארץ", כדי להביע שוב את חוסר התלהבותו מהעמדות שנוקט היועץ המשפטי. בסביבתו הקרובה של מר חריש התקשו הפעם להבליע על הדברים הקשים שהטיח בו הנגבי והמליצו לחפש את מידת צדיקותו בפרקליטות הצבאית...

גם בקהילה האקדמית המשפטית אין מתלהבים מהפרשנויות של הנגבי ברדיו ובעתונות. "היא תמיד חד־צדדית, והוא זה שהכניס לפרשנות המשפטית את סגנון הפרשנות למשחקי בורורגל. תמיד זה "מפלה לשלטון החוק", "התמוטטות מערכות" וכיוצא־בזה, ואזן רגישה מתקשה להסתגל לסוג פרשנות משפטית כזאת".

תערוכת פרחים ללא חילול־שבת (?)

בראשית אפריל הקרוב תפתח בחיפה תערוכת הפרחים המסורתית, שתמשך שבועיים ימים. ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, נענה לפניית סגנו, ראש רשימת המפד"ל בעיריית חיפה, משה שטמן, לבחון דרכים למנוע חילול־שבת בכל הקשור להפעלתה של התערוכה. שטמן הזמין את ראש מכון "צומת", הרב ישראל רזין, לעמוד מקרוב אחר ההכנות הנעשות לקראת פתיחת התערוכה ולהציע פתרונות שימנעו חילול־שבת. אם אכן יעלה בידי "צומת" להוכיח, כי הדבר אפשרי, יילכו בעקבות חיפה ערים אחרות המארחות תערוכות בינלאומיות וארציות בתחום שיפוטן.

מסע שילנסקי אצל אדמו"רים וחכמי קבלה

יו"ר הבנסת לשעבר, ח"כ דב שילנסקי, המגייס בימים אלה קולות לקראת המירוץ להנהגת נשיא המדינה, מקריש שעות לא מעטות במחיצת אדמו"רים ומקובלים כדי לקבל מהם את ברכת הדרך.

ביום ראשון בשבוע שעבר, פקד את ביתו של האדמו"ר מסדיגורא שליט"א. גילוו אליו ח"כ רוני מילוא ומנכ"ל מוסדות סדיגורא, הרב חיים יצחק כהן. הרבנית סיפרה לאורחים, כי אינה מחמיצה שום שידור של ח"כ שילנסקי ב"ערוץ 7" והצטרפה לברכת האדמו"ר – בעלה כי יזכה לשבת על כסא הנשיאות. אצל האדמו"ר מוז'ניץ' שליט"א היה לניחום אבלים וכמובן לא פסח על ביתו של האדמו"ר מגור שליט"א שקיבלו בחיבה רבה. כ"ליטווק" שרוף מצא לחובה לבקר בביתו של הגר"ש אלישיב שליט"א. שם חיכתה לו הפתעה. "לא רק אתה נולדת בשבלי שבליטא אלא גם אני" – סיפר הגר"ש אלישיב – "ובהיותי בן שנתיים הגלו את משפחתי מעיר זו למקום אחר בליטא".

ח"כ שילנסקי היה נרגש מאד מהביקור בבית הגר"ש אלישיב. "הוא הזכיר לי את כל ההווה היהודי בשבלי וכשראיתי אותו נזכרתי במורי ורבי שהיה מל"ו צדיקים כולו זהב טהור". בשעת לילה מאוחרת באחד הימים הללו, הגיע ח"כ שילנסקי לביתו של המקובל, הרב יצחק כדורי שהבטיחו נאמנה כי יעשה הכול, כדי שיהיה נשיא ישראל. לברכה מיוחדת זכה מהמקובל – הסנדלר המתגורר ב"מחנה יהודה" בירושלים והעומר בראש אחת הישיבות של המקובלים בבירה. בכל מקום אומר ח"כ שילנסקי, כי הוא מתפלל אל ה', שאם יזכו להיות נשיא, "שיתן לי את הכוח להיות אותו דב שילנסקי". מסתבר כי גם כאשר כיהן כיו"ר הבנסת ביקר ח"כ שילנסקי אצל מקובלי ירושלים ואמרו־לי ישראל, כדי לקבל את ברכתם. בערב ראש השנה האחרון ביקר אצל הגר"ע יוסף והוא מאמין כי סיעת ש"ס לא תפנה לו עורף בעת ההצבעה בכנסת. האם תבוא אלינו גם כשתהיה נשיא – נשאל לא פעם, ותשובתו: "למדתי שתורה קודמת למלכות...".

התלמידים של הגרמ"צ נריה שליט"א

ישיבת בנ"ע כפר הרא"ה מציינת בימים אלה בשורת אירועים, מלאת 80 שנה לראש הישיבה, תתן פרס ישראל, הגרמ"צ נריה עמו"ש. במוצאי שבת האחרונה נערכה בכפר הרא"ה סעודת "מלווה־מלכה" לכבוד ראש ישיבות בנ"ע, ובה נטלו חלק כמה מבוגרי הישיבה, שבאו לברכו ביום הולדתו.

בין גברא לגברא סיפר מנהל הישיבה, צבי צוויבל, על תלמידי הישיבה ה"שתולים" במוקדי השפעה ומבגדים שונים ומגוונים. מסתבר, כי אין כמעט תחום שלא תמצא בו במקום בולט בוגר כפר הרא"ה. על כס המשפט למשל, ניתן למצוא 12 שופטים, שערכו במקצ בין שבילי הישיבה. ביניהם: השופט צבי טל, השופט מרדכי הס, השופט מנחם אילון, והשופטים: מנחם נאמן, דוד פרנקל, צבי הנזן והארון פרוינר. גם המנכ"לים אינם מביישים את הישיבה: אורי בדנק, מנכ"ל מפעלי ים המלח, דוד בלומברג, מנכ"ל בנק "טפחות" והמנכ"לים לשעבר, אשר יגר (שיכון) וגרליה שרייבר (דואר). סמנכ"לים מפורסמים: אריה שומר (משרד ראש הממשלה) ואלי אנגר (בנק המזרחי). בין הפוליטיקאים בולט שמם של ח"כ חנן פורת וח"כ יגאל ביבי. גם סגן נשיא מוסורולה העולמי, א. קצין, יצא את שעריו כפר הרא"ה. בעניי הביטחון מיתצגת הישיבה ע"י־די אלחנן לוונטהל והישועון טלר ופלסיאל אייזנטל ב"ענף" ראשי המרעצות הדתיות. במירוץ על כהונת הרב הראשי לא נפקד מקומה של הישיבה. מי שאינו יודע עריין, כדאי שירשום לפניו שהרב שמחה הכהן קוק למד בין כתלי ישיבה זו. בעולם הדיינות היא מיוצגת ע"י־די הר' שלום ביבי והפרופסורים מנחם וקסלר ויהודה פת "מכסים" את מקצוע הרפואה. הרב ברוך וייסבקר הוא השלוחה של הישיבה בקרב ה"ליטאים" בבני ברק. הרב וייסבקר מכהן כראש ישיבת "בית מתתיהו" הנודעת. לכפר הרא"ה נציגות מרשימה בעולם האקדמיה. ביניהם: פרופ' אריה וינרב ופרופ' גד צפרתי. ברוך ג– טייט, ואהרון יופו פרוזיק עד לניקוטיה כשגריר ישראל שם. בעולם התורה מיוצגת הישיבה בצורה נכבדה החל מהרב חיימקה דרוקמן, ראש ישיבת "אור עציון" וכלה ברבה הראשי של רמת־גן, הרב יעקב אריאל. מנהל מחוז הדרום של משרד הפנים, שלום רבינו, התחנך בישיבה וכמוהו המומחה לגידולי הדסים

הרב מ.צ. נריה

מהודרים (חקלאות) חי באבר. הרשימה ארוכה למדי, ואלה כאמור רק רוגמאות מתוך האלפים.

מחפשים את "ציונו" של הגר"י סלנט זצ"ל

צאצאיו של אבי "תנועת המוסר", רבי ישראל סלנט זצ"ל, שביום שלישי השבוע מלאו 110 שנה לפטירתו, עושים עתה מאמצים בכדי לאתר את מקום קבורתו המדוייק. הגר"י סלנט נקבר בבית העלמין בקניגסברג, היום בתחומי "חבר העמים", אך קיים קושי לאתר את מקום קבורתו המדוייק, מאחר ובית העלמין הושחת כמעט כליל. שודדים פתחו קברים במטרה למצוא שיניים תותבות מזהב וכסף ולא חסלו על המתים.

ביום שני הקרוב תצא משלחת מיוחדת בארה"ב לקניגסברג (היום קלינינגראד) כשהיא מצויידת במידע רב על בית העלמין וייתכן כי יעלה בידה לאתר גם את קבריהם של גדולי תורה אחרים שנקברו במקום. בעיר זו שני בתי עלמין סמוכים זה לזה. האחד ישן יותר שבו קברו עד נובמבר 1975. בין היתר קבורים בו (בישן) בעל "הפרדס", בעל "באר היטב", "הכתב והקבלה", "פתחי תשובה" ועוד. הגר"י סלנט קבור בבית העלמין החדש.

אחת הערויות המהימנות על בית העלמין החדש, כלולה בחוברת מתרפ"ה במלאת 50 שנה לבית העלמין החדש. המחנך הידוע הרב יעקב ברמן ז"ל, ביקר בבית העלמין החדש בשנת תשע"ב והתעתק את נוסח המצבה על קברו של הגר"י סלנט והוא כלול בחוברת שהוצא לאור על "רבי ישראל סלנטר ובני דורו". מכל העדויות עולה, כי ליד קברו של הגר"י סלנט לא נקברו קברים נוספים – דבר שעשוי להקל את איתור הקבר הבודד. אנשי "אתרא קדישא" ניסו בעבר לאתר את הקבר ב"שיטות בדואיות", אך ללא הצלחה. בביקור הפעם ייעשה ניסיון להגדיר קודם לכל את שטחי בית העלמין הזדוע והישן. יצויין, כי הגר"י סלנט עצמו חשש מהמצב שקברו לא יישמר. סמוך לפטירתו הוא היה בפריז לצורכים רפואיים והוא ביקש להחזירו למקום מגוריו בגרמניה. ב"פריז" – אמר – "לא יודעים לשמור על הקברים ואסור למות בפריז". צאצאי הגר"י סלנט פונים לכל מי שיש לו מידע כלשהו היכול לסייע באיתור והציון של מכם הגדול. הם מספרים כי לאחר שנים של מאמץ עילאי אותר מספרים של דבר קברו של בעל "פרי מגדים" בפולין, בעקבו מידע מאוד מפורט אודות מיקום הקבר מאביו. הוא זכר שאביו סיפר לו כי על הקבר סכך עץ ובעקבות העץ זהה נמצא הקבר.